



LEIDŽIAMAS BRITANIJOS L.R.K. DARBINIKŲ SAJUNGOS

35

Bellshill, 2 d. Rugsėjo 1933 m.

PAMALDOS BUS

M o s s e n d, 2 rugsėjo, šeštadienį, 10 val. ryto ekzekvijos už a.a. Juozuko Šlekaičio vėle. Prašome giminų ir pažįstamų susirinkti;

G l a s g o w, 2 rugsėjo, šeštadienį, 6 val. vak. išpažintis, sekmadienį 2 val. pamaldos;

M o s s e n d, 6 rugsėjo, trečiadienį, 6 val. val. šv. Jėzaus Širdies pamaldos.

Susirinkimai:

Bellshill, 3 rugsėjo, sekmadienį, 3 val. 30 min. p.p. Š. L. K. Moterų Draugijos Bellshill skyriaus susirinkimas ir mokestis. Prašome visus draugijos narius susirinkti, nes yra daug kas aptarti ir susitvarkyti.

Valdyba

Craigneuk, 3 rugsėjo, sekmadienį 2 val. p.p. Darbininkų Sąjungos ir Moterų Draugijos susirinkimas ir mokestis. Prašome narių skirtu laiku susirinkti, nes yra daug dalykų aptarti.

Valdybos

PREL. MACIEJAUSKAS VYKSTA AMBRIKON.

Kun. J. Petrauskis gavo iš prel. J. Maciejausko laišką, rašytą Prancūzijoje. Jame rašoma, kad prelatas porai mėnesių vyksta Amerikon laikyti lietuviams misijų. Gryšias ar gale spalio mėnesio ar lapkričio pradžioje. Sako, jei laivas sustos, gal gryždamas aplankys ir Britanijos lietuvius.

Moteris krinta.

Š. L. K. Moterų Draugijos šeimyniškas vakaras, įvykęs Mossende 19 rugpjūčio, neliko nepaminėtas ir škotų spaudoje. Trumpai jis paminėtas „Daily Record“ ir „Bellshill Speaker“e, o gan plačiai „Motherwell Times“. Ten dar aprašyta kiek Lietuvos moteris prisidėjo prie lietuvių išlaikymo po rusų caro jungu.

Mūsų laikraščio pereinamo numerio korespondencijoje per klaidą praleista, kad šeimyniniame vakare dar gražiai padainavo tautiškų dainelių p-i Grakauskiemė, iš Glasgowo.

Lietuvos katalikės moteris paskelbė nuo 1 rugsėjo metų vajų, per kuriuos jos ragina surinkti į Lietuvos Katalikių Moterų Draugiją dar 10,000 naujų narių ir sutverti naujų 100 draugijos skyrių.

Šv. Tėvas atostogoms.

Sulyg Laterano sutarties šv. Tėvai paliekamas ne tik Vatikanas ir jo apylinkės, bet taipogi ir vasarnamis Gandolfe. Šitie rumai, ilgą laiką buvę negyvenami, dabar restauruoti. Nors jie mažesni už Vatikano rumus, bet patogiau įrengti. Neseniai šv. Tėvas automobiliu nuvyko jų pasižiūrėti, Gryžtant vieno rato guma truko, ir šv. Tėvas, šypsodamasis išlipo iš automobilio ir palaukė, kol ratą permainys. Dabar šv. Tėvas rengiasi kuriam laikui išvykti į Gandolfo pilį pasiilsėti, nes po sunkių darbų jaučiasi nuvargęs.

Lietuvos policija praus žmones.

Neseniai Kauno Mieste ir apskrities viršininkas išleido įsakymą, liečiantį Kauno Mieste ir apskrities gyventojus ir gyvulius. Kiekvienas gyventojas privalo bent vieną sykį dienoje prausties burną, plauti ausis, sprandą. Visas nusiplauti privalo bent vieną sykį savaitėje. Nevalia laikyti ilgų nagų ar plaukų. Draubūžiai neturi būti suplyšę, čebatai privalo būti nuvaksuoti. Mažiausia vieną sykį savaitėje reikia mainyti baltinius. Grindis privalo būti plaunamos ir kartą savaitėje. Įsakoma išgauti visus keaksmingus vabalus: utėles, musėles, tarakonus, žiurkes ir t.t.

Taipogi plačiai kalbama apie švarų gyvulių užlaikymą, karvių melžimą. Neužmiršama nė pakinktų, nė rogių. Žodžiu, išleista šimtas prisakymų švaros palaikymo reikalui. Policininkams, valsčių viršaitiams, seniunams įsakyta prižiūrėti, kad šis įsakymas būtų vykdomas. Už šio švaros įsakymo nesilaikymą apskrities viršininkas sulyg savo nuožiūros gali nubausti iki 1000 litų arba 30 dienų arešto. Pažiūrėsime, kaip šis įsakymas bus vykdomas.

Maikina maistą, kad pakelti kainas.

Keisti dabar laikai užėjo: Europoje ir Amerikoje didelis perteklius maisto produktų o skundžiamasi ekonominiu kryžiu. Tai parodo kad valstybių vadai nemoka tvarkyti gyvenimo Amerikos prezidentas Rooseveltas patvirtino ukio vedybos planą, kuriuo turi būti paskersta vienas milijonas kiaulių ir keturi milijonai paršiukų. Dalis paskerstųjų kiaulių bus parduota, o kita dalis—sunaikinta.

Šimet Brazilijoje kavos derlius sieks 30 milijonų maišų. Iš jų 2 milijonu maišų bus parduoti pačioje Brazilijoje, 16 milijonų išvežta užsienin, o likusieji 12 milijonų ar sudeginti ar į juras suversti. Ar negalėtų tuos likusius maisto produktus nusiųsti neturtingiems Kinijos ar Indijos gyventojams? Tai būtų artimo meilės ženklas.

Gaudo padegėlius.

Neseniai Londono teismas nuteisė 16 žmonių, kurie buvo apkaltinti padegę įvairias įstaigas, kad paskui gautų apdraudos pinigų. Vyriausias kaltininkas Harris nuteistas 14 metų kalėjimo, o kiti po mažiau. Pažymėtina, kad velk visi kaltininkai buvo žydėliai. Šiai bylai pasibaigus, aiškėja, kad dar atsiranda daugiau tokių padegėlių. Jie padarė drat-dimo draugijoms daug nuostolių. Scotland Yard, arba žymiausieji Londono detektyvai, dabar stengiasi tuos nedorėlius aučiuoti.

Grąsino sudeginti kleboniją

Iš Kražių pašto kan. V. Tomasevičius gavo anoniminį laišką šio turinio: „Gerbemas kanaunikė liga mani pačioje jaunystėje aplanke, o dar noru gyvent, tad prašau šventoriuje ant Kelmės kelio prie soliuko tai yra apačioje soliuko su knopke prisegti 550 litų ir kad niekas nematytų. Jei kanauninkas to nepadarysi busu priversta sudeginti molnyčią ir kleboniją. Tad laukų ši vakara, su aukšta pagarba“. Laiško rašytojas nesusektas.

Krokodilas Biržų gatvėse.

Biržuose prieš kelias dienas buvo rodomas žvėrynas. Tačiau iš jo kažin kokia būdu pasisekė pabėgti krokodilui, kuris ėmė slankioti Biržų gatvėmis. Bet į ežerą pasprukti jam nepasisekė. Krokodilas tik išgąsdino vieną sutiktą moterį, kuri iš baimės net susirgo.

Paskutinės žinios.

X Šiaurinėje Amerikoje, palei Atlantiko krantus, pakilusi audra pridarė daug nuostolių jūrų vanduo kaikur užliejo krantus, sugriaudamas nemaž namų ir sunaikindamas žmonių gyvybes. Ikišiol apskaitliuota, kad nuo šios audros žuvo 42 žmonės.

X Glasgowo laivų statymo kompanijos gavo užsakymų, kurie suteiks 1000 žmonių darbo per šešius mėnesius.

X Glasgowo katalikų šv. Kentigerno kapines aplankė nedorėliai, Keletas kryžių nuversta, o vienur moka ant paminklo žuvusiems angliakasiams sulaužyta. Nuostolių padaryta į £60, Policija stengiasi nedorėlius sugauti,

X Prancūzai veda karą su Marokos tautėomis. Tas karas šiaurinės Afrikos kalnuose ir tyruose nėra labai lengvas. Pagaliaus, prancūzams pasisekė veik visus marokiečių vadus išgauti.

LIETUVOJE.

Marijonų leidžiamas savaitraštis „Šaltinis“ perreformuotas: nuimta dailūs spalvoti viršeliai, gi jų sąskaiton padidintas „Šaltinelis“. Šitokios reformos pageidavo skaitytojų daugumas. Mat įsinorėjo didesnis „Šaltinėlio“. Reikalauti didinti „Šaltinėlių“ negalima. Tada turėtų pabrangti „Šaltinis“. Tai ir sugalvota nuimti „Šaltinio“ viršelius. Užtat „Šaltinėlis“ išėina dabar žymiai didesnis. Taip pat buvo daug ir tokių skaitytojų, kurie prieš tokią reformą labai šiaušės. Mat tada „Šaltinis“ išėina mažesnis. Tačiau leidėjai „Šaltinį“ padailino: ėmė leisti kiekvieną nr. vis kitokiais dažais atspausdintą. Vadinasi, „Šaltinis“ tapo žymiai dailesnis, nei pirmiau, nors truputį mažesnis. Šitokia reforma liko patenkinti visi skaitytojai ir tie, kurie pirmiau šiaušės prieš panašią reformą. Jei jau ir pirmiau „Šaltinis“ buvo vienas dailiausiu kaimo žmonėms skiriamų laikraščių, tai dabar jam lygaus, turbūt, niekur nėra. Manau, ir kulturingųjų šalių kaimo žmonės taip dailiai leidžiamų laikraščių neturi. Ateinantiems metams, reikia tikėtis „Šaltinio“ skaitytojų skaičius kelis syk padidės.

Lietuvoje badas buvo labai seniai. Tik Daukanto ir Valančiaus raštuose, taip pat ir kitų autorių rašytose istorijose bei kronikose rašoma apie siautusius Lietuvoje bado metus. Tačiau jų nei mes, mūsų tėvai, nei mūsų seneliai tų bado metų neprisimenam. Bado nebus ir šiais metais. Tiesa, slėsnose vietose labai užderėjo diršės bei smilgos, tačiau aukštesnėse vietose ir smėlynuose javai labai gerai tarpsta ir todėl derlius bus neblogas. Šiais metais nukentėjo molynai, įvairios kietesnės bei sunkesnės žemės ir dirvos. Užtat aukštesnėse derlius puikus. Slėsnose vietose javai visai išmirko Budavo, ir iš raistų ir iš balų žmonės šieną išsipjauna ir viksvas išsinešioja. Šiais metais šito negalėjo padaryti. Todėl balose bei labai slėsnose pievose, iš kurių vandens nuleisti niekur negalima, šienas atliko visai neįjautas mat ir kelnes nusimovus įėti negalima. Šiais metais žmonės rugius laiku nusipjovė ir susivežė. Mat rugiapjutėj nelijo, nors iš pavasario ir vasarą siautė gausus lietus. Griaustiniai, kaip ir kiekvienais metais, taip ir šiais metais daug triobų ir klojimų sudegino.

Vis dar žmonės tebemano, kad griaustinis bei žaibus pritraukia radio imtuvų antenos. Mis dar tebekeikia radio imtuvų savininkas, kam jie su radio imtuvais pritraukia žaibus. Kitais metais po audringųjų ir griausmingųjų nakčių radio imtuvų savininkai rytą pasikėlę rasdavo antenas nukirstas. Šiais metais panašiu įvykiu pasitaiko žymiai mažiau, bet vis dėlto paįtaiko. Mat mūsų pamiršo, kad ir seniau, kol radio visai nebuvo atrastas, ir griaustiniai griaudė ir žaibavo ir dar labiau trunkydavo nei dabar, daugiau nuostolė pridarydavo, daugiau triobesiu sudegindavo, daugiau žmonių užmušdavo. Dabar gi radio antenos patarnauja, kaip peikunsargiai.

Taisoma lietuvių rašyba. Išmetama nosinė raidė ir raidė ū. Ilgumas bus žymimas brūkšneliu virš raidės, kaip latvių rašyboje. Žodžiu mūsų rašyba sulatvinama. Projektas atspausdintas „Židinij“; dabar išleistas atskira knygutė, kainuoja 50 centų. Projektas patiekta visuomenės kritikai. Atsižvelgiant į visuo-

menės nuomones, projektas bus taisomas ir tada švietimo ministerija paskelbs naująją rašybą privaloma visoms įstaigoms ir ministerijoms. Redakcijos taip pat turės „persigimti“, t. y. visus raštus, veikalus ir laikraščius leisti naująją rašyba. Spaustuvės turės pasi-gaminti atitinkamų ženklų. Rašomųjų mašinėlių fabrikai bus priversti gaminti mašinėles naujosios rašybos alfabetu. Todėl su naujosios rašybos projektu privalo visi susipažinti ir tarti dėl jo savo nuomonę spaudoje.

Ruošiamas spaudai didžiulis lietuvių rašomosios kalbos žodynas, kuriam renkama visi lietuviški žodžiai bei pavadinimai. Žodyno redakcija prašo žodžius rašyti nustatyto didumo kortelėse ir laikyti nustatytų taisyklių. Už priimtosiū žodžius redakcija apmoka. Taisykles ir kortelių pavyzdžius norintiems žodyno redakcija prisiūs. Rašykite: Lietuvių Rašomosios Kalbos Žodyno Redakcijai, Kaune Aleksotas, Maironio namai, Lithuania.

Kikilis.

LIETUVA GRAŽI.

Dauguma mano, net pačių lietuvių tarpe, kad Lietuva monotoniškas kraštas. Sako—Lietuvoje nėra nė aukštų kalnų, nė galingų upių, nė senoviškų pilių. Bet jie klysta. Lietuva savotiškas, ramus kraštas, ir gamtos grožybių joje netrūksta. Lietuva turi, kad ir neilga, bet gražų pajurį. Štai Kuršių Neringoje, Klaipėdos Krašte, stuko smėlio kalneliai, vadinami Lietuvos Sahara, kokių nėra visoje Europoje. Palangoje pajuris stebėtinai gražus. Ten vietoje dirbtino cemento išlieto plažo, yra naturalus kietas smėlis. Keliolika metrų nuo jūros jau tęsiasi švaraus smėlio kalneliai, ant kurių vasaros laiku galima kašinties. Dar kiek toliau puikiausias, sveikas pušynas, kuriame malonu pasivaikščioti.

Lietuvoje yra ir gražių upių. Paimkime, kad ir didžiausiąją Lietuvos upių—Nemuną. Reikia tik garlaiviu iš Kauno bent iki Jurbarkų pavažiuoti, o pamatysi Lietuvos grožybę. Ve k abiem pusėm status kalnai, apaugę krumais. Ant abiejų Nemuno krantų stovi bažnytkaimiai ar miesteliai, iš kurių kyso bažnyčių bokštai. Vienoje pusėje Raudondvaris, Vukija, Seredžius, Veliuona, Skirsnemunė, Jurbarkas, antroje pusėje—Zapyškis, su savo sena, į žemę susmegusia bažnyčia toliau Panemunė, Ilguva Ploksčiai, Gelgaudiškis, Kaimelis ir kiti bažnytkaimiai.

Graži taipogi Dubysa, įtekanti į Nemuną. Ant jos krantų blizga baltų dvarai ir žalioji pievos. Šešupė, nors netoki plati, bet ją pamatęs, negali jos užmiršti. Ypač, iš mažesniųjų upių, dar graži Žemaitijos Minija. Nedaug nuo jos savo gražumu atsilieka ir Venta, kurios tik pusė Lietuvoje, o plačioji jos dalis teka per Latvijos teritoriją, kol, pagaliaus, nepasiekia Baltijos jūrų.

Vilija jau yra apdainuota poeto Adomo Mickevičiaus Šventosios, į ją įtekančios, man neteko matyti, bet aukštaičiai ją giria. Nevėžis ypač gražus palei Kėdainių miestą.

Dar gražesni Lietuvos ežerai. O jų ten nemaža. Suvalkijoje garsūs Dusios ir Metelių ežerai. Aukštaitijoje daugybė ežerų Zarasų Krašte. Ten vienas ežeras veik siekiasi su kitu ežerų. Malonu geret es tarp jų važiuojant. Vlniaus krašte garsūs Daugų ežeras. Pats Daugų

miestelis ežero apsuptas. Žemaitijoje daugiausia ežerų yra palei Varnius, tą Lietuvos istorišką vietą, ir Platelių apielinkėje.

Čia kruvoje yra šeši ežerai, kurių didžiausias—Platelių, o kaip Plateliškiai jį vadina. Didysis Ploto jis turi, rodos, 1200 hektarų žemės. Jo krantai labai išsivėngiavę, aplink jį apėti vargu ir pusdienio užtektų. Giliausioji jo vieta siekianti suvirš 40 metrų.

Ežere yra penkios salos, kurių viena vadinasi „pilis“. Ten senovėje buvę karalienės Bonos rumai. Dar matyti akmenų ir plytų kruvos. Likusios dar žymės ir buvusio prudo, „sodžiaukos“ ir sklepų, kuriuose, turbūt, vėnas buvo laikomas. Į salą buvo ir tiltas, jo štulpai kaikur vandenyje dar teberio gso. Valtelė už jų neužkliuva, bet štulpai aiškiai vandenyje matyti. Kaikur trys ažuoliniai štulpai kruvon surišti.

Platelių pasižiūrėti vasaros laiku kaskart daugiau žmonių apsilanko. Jaunieji pėsti ateina, senesnieji autobusais atvažiuoja.

Lakunų paslaptis dar neatidengta.

Kaune plačiai kalbama, kad lietuviai lakunai kap. Darius ir Girėnas žuvo ne paprastu būdu, bet buvo vokiečių pašauti. Tai tvirtina ir Amerikos lietuvių spauda. Ji sako, kad vokiečiai pasiskubino pašalinti visas šaudymo žymes, tačiau, buk Lietuvos Universiteto klinikoje, berengiant lakunų kūnus be žaizmų, vieno lakuno galvoje rasta net kulka. Kad mūsų lakunai būtų buvę pašauti, Lietuvoje užginčijama, nes nenorima turėti nesuipratimų su vokiečiais. Vienok, veik neginčijamas faktas, kad vokiečių prožektoriai orlaivį apšvietė. Tai duoda įtarimo, kad vokiečiai pamane tai esant lenkų orlaivį ir pašovė.

Iš Lietuvos generalio konsulo Amerikoje P. Žadeikio pranešimo paaiškėja, kad kap. Darius ir Girėnas, išlėkdamu Kaunan, turėjo pasus ir Vokietijos vizas. Kitų valstybių vizos jiems ir nebuvusios reikalingos. Iš Komercijos D partamento leidimo (kurs kainuoja 100 dolerių) jėdu nesimė, nes nemanė tai esant reikalinga. Jėdu buvo pasirengę skristi virš jūrų, nekludant žemyno, tai ir telegramos į įvairias valstybes nebuvo reikalingos. Žodžiu, kap. Darius ir Girenas norėjo lėkimą atlikti kuopigiausia, nes pinigų neturėjo, o Amerikos lietuvių visuomenės paramos prašyti jėndviem nusibodo.

P. J. Valokaitis, grįždamas iš Čikagos Pasaulinės Parodos, parvežė Amerikos lietuvių gražų vainiką, kurs uždėta ant „Lithuanikos“ palaikų Amerikos lietuviai rengiasi Čikagoje pastatyti mūsų didvyriams—lakunams paminklą. Antrasis paminklas bus pastatytas Kaune. Trečiasis paminklas manoma pastatyti Soldino miškelyje, kuriame mūsų didvyrių žuvo. Kaip jau minėjom, tikamausia vieta padoriam lakunams paminklą pastatyti—yra Kaunas, kur lakunai be sustojimo iš Amerikos akrido. Aukų tam paminklui Lietuvoje esą jau surinkta apie 30 tukstančių litų, ir jos vis dar tebeplaukia. Jei tas darbas bus vykdomas, prie jo prisidėti, reikia tikėtis, neatsisakys ir Britanijos lietuviai.

X Vokietijoje dabartiniu laiku yra 124 seneliai, kurie turi po 100 ir daugiau m. amžių. Skaitant lytimis, išėina 81 moteris ir 43 vyrai.

Išėjo per naktį ežeras.

Greevagh Sligo apskrity (County), Airijoje ketėtai iš nakties pabėgo nedidelis Lough Lassil ežerėlis, turintis 45 ekerių plotą. Jis part tikro savo vardo yra dar ir kitu vardu vadinamas, tūtent „Velnio Akis“ Sulyg Airijos istorijos padavimų, šis ežerėlis kas 100 metų vis vieną kartą išeina iš savo vietos Kai paminėjus apie jo išėjimą padaryta tyrinėjimas ir viduje atrastas koks tai paslaptingas plyšys 8 pėdų gilumo.

Per jį spėjama turėjęs staiga vanduo iš ežero išeiti. Tačiau tas plyšys atrastas pilnas, vandens, ir kas dar labiau stebėtina—kai kosės vėjų, Mat žuvys kartu su vandeniu negalėjo išeiti. Įvairios žuvys, kaip upėtakiai, lydekos, šerėiai ir unguriai, iš viso ežero kartu su vandeniu suėjo į tą plyšį ir jame pasiliko.

Iš to įvykio per daug stebėties netenka. Tokių išeinamųjų ežerų ir Lietuvoje pasitaiko. Vienas tokių ežerų yra (dabar yra išėjęs), Kersabalių kaime Prienų parapijoje, Mariampolės apskrity. Tą ežerą pats savo akimis mačiau, nes daug kartų teko jame maudytis

J. Butkevičius.

Arkivyskupas—futbolininkas

Neseniai Jo Šventenybė Popiežius Pijus XI paskyrė vieną australietį dvasiškį Dr. Redmond Prendiville, Perth dalies Vakarinėje Australijoje, arkivyskupu. Pažymėtina ypač tai kad jis yra vos 34 m. amžiaus. Jis, kaip Britų Sąjunga Spaudos Biuro pranešimas sako, dabar yra jauniausias arkivyskupas visame pasauly. Antras pažymėtinas dalykas, kad Dr. Redmond Prendiville yra geras atletas, ypač vienas geriausių futbolo žaidėjų. Budamas dar paprastu kunigu Airijoje, kartą jis žaidė svarbioje futbolo komandoje, Toji komanda surijoje jis žaidė, tą kartą Irish Cup (Airijos Taurę) laimėjo.

Pinigų troškimas įvarė į grabą

Berlynas, V111-24 E. Tragiška rekordinės vokiečių 19 metų amžiaus plaukikės, Ruth Litzig, mirtis visoje Vokietijoje sukėlė didžiausią skandalą. Ruth Litzig, kaip jau buvo pranešta, pasiekė naują pasaulinį rekordą išplaukusi 100 valandų. Ji plaukimo ilgamo rekordą ir anksčiau laikė, bet norėjo jį pagerinti nuo 73 valandų iki 100 valandų. Savo rekordinį plaukimą ji pradėjo Walderny ežere, arti Esseno. Ji mėgino rekordą sumušti ne sportiniais motyvais, bet tikėdamasi pelnyti materialinės naudos. Oras pasitaikė nepaprastai šaltas, ir plaukikė norėjo atsisakyti nuo savo sumanymo, išbuvusi vandenyje 79 valandas, bet nei jos menedžeris, nei jos motina finansiskai sumteresuoti jos pasisėkimu, neleido jai iš vandens išeiti. Kad ji netektų sąmonės, ant kranto buvo šaudoma iš revolverių sprogdinamos rankinės granatos, pučiami musami būgnai. Kada visa tai nepadėjo, plaukikė buvo duota narkotikų. Galų gale ji neteko sąmonės ir iš vandens buvo išimta vos gyva. Storas taukų sluoksnis, kuriuo ji buvo ištepta, kad nepersišaldytų, buvo sukietėjęs ir nedavė odai kvėpuoti. Plaukikė kurį laiką buvo gaivinama smarkionis kamparo dozomis, bet galų gale neišlaikė ir mirė.

Užmušė žmogų

Naumiestis (Tauragės apskr.), Rugsėjo mėn. 6 d. Girininkų kaime buvo gegužinė ir gera nuotaka sugadino garsus, ne tik Nau miesčio, bet ir aplinkiniuose valsčiuose, du broliai mušeikos, kalviai Brazauskai. Tą vakarą juodu su dviem sėbrais užmušo Šiaudėnų kaimo jauną vyrą Ežerinską, gegužinės dalyvį. Jam sutrūpinta galva. Girdėti, kad žiaurieji mušeikos gudriai teisinasi policijai bet, kažin, ar be pasisėks šį kartą išsisukti, nes muštynes matė gana rimti žmonės. Pažymėtina, kad tuodu kalviai yra ne naumiestiškiei. Dėl muštynių jie gavo kojas nešti iš Kvedarėnos, Švėkšnos ir Naumiesčio, Dabar gyvena Šylių kaime.

Kelevis

„Ž. Pr.“

Kun. Kraujalio laidotuvės

Kun. P. Kraujalio, to nemulstaučio Vilniaus lietuvių darbuotojo, mirtį atjautė ne tik lietuviai, bet ir kitataučiai, gudai ir lenkai. Į jo laidotuves Vilniun nuvyko iš Nepriklausomosios Lietuvos penki atstovai. Velionies kuną iš namų į šv. Jurgio bažnyčią lydėjo pats Vilniaus arkivyskupas Jalbrzykovskis, kelio kapitulės nariai, daug kunigų ir žmonių. Antrą dieną, rugsėjo 17, gedulingas pamaldas atlaikė arkivyskupas, o po mišių lietuviškai pamokslą pasakė šv. Mikalojaus bažnyčios klebonas kun. Čibiras.

Velionis palaidotas rusyje šv. Petro ir Povilo parapijos kapuose. Prie duobės kalbėjo vyriausias Lietuvos kariuomenės kapelionas kun. Mironas, o lenkiškai seminarijos rektorius prėl. Ušylo. Velionies paskutinėn jo atilsio vieton palvėdėti susirinko įvairių lietuviškų organizacijų atstovai.

Mirė kun. Kaulakis.

Rugsėjo 15 dieną Filadelfijoje, Amerikoje, mirė šv. Kazimiero parapijos klebonas kun. Juozapas Kaulakis. 65 m. amžiaus. 1893 m. jį kunigus išvestas J. Kaulakis (gimęs jis Gargždų parapijoje, Kretingos aps.) nuvyko Filadelfijon, kame atlaikė pirmas šv. mišias. Tuoj jis ten suorganizavo lietuvių šv. Kazimiero parapiją, pastatė bažnyčią ir mokyklą. Vėliau parapija tiek išaugo, jog įsteigtos dar dvi parapijos.

Kun. Kaulakis per 40 m. savo gyvenimo Amerikoje ne tik daug pasidarbavo dvasiniuose lietuvių reikaluose, bet taipogi daug tautiniuose. Nebuvo to rimto tautinio sumanymo, kurio kun. Kaulakis neparemtų. A. a. suteik jam, Viešpatie!

Įvairios žinios.

X. Iš Vienos pranešama, kad Odros upė, palėk Zagreba, Jugoslavijoje, kurios vanduo kaip paprastai ir kitų visų upių yra žalsvas ar mėlsvas, pradėjo tekėti taip juodas, tarsi būtų tikras degutas ar kokia derva (smėla) žuvelės, taik tik upėje ju buvo pradėjo kilti vandens paviršium. Daugumas jų jau nudvėse, o kitos vos gyvos dar tiek tiek kruti. Vandenių žinovai pradėjo tyrinėti upės vandens pasikeitimo priežastį. Jie mano, kad upės dugne iš žemės turėjo pradėti tekėti kokie mineralai.

X Viso dabar Romoje yra 390 bažnyčių, 169 viešos ir privačios koplyčios ir bažnyčios ir 53 taip vadinami maldos namai. Ir visos jos priklauso Rymo Katalikų Bažnyčiai. Katalikų kapinių yra 44. Naujai statomų Ryme katalikų bažnyčių yra 25.

X Nuo 1930 m. Šv. A. Valstijų gyventojų skaitlius pasidaugino, sulyg paduodamų žinių, 3,000,000. Dabar viso Šv. A. Valstijose yra 125 693,000 gyventojų.

X Auchtertyre'o bičių ukiuose, Škotijoje, specialistai apskaituoja, kad šią vasarą dėlei palankaus oro bitelės turės prinesti nemažiau kaip 4 tonus medaus.

X Viso per birželio mėn. š. m., Didž. Britanijoje yra išduota žmonių leidimų laikyti radio aparatams, 190,000. Dabar viso Britanijoje turi išsipirkę leidimus radio aparatams laikyti 5,588,000 žmonių.

X Per antrąją birželio mėn. pusę Vokietijoje bedarbių skaitlius vėl sumažėjo 121,000. Bet ir dabar, nors tas skaitlius kaskart ir mažinasi, dar yra 4,856,000 be darbo abiejų lyčių žmonių.

X Vienam Durhamo, Anglijoje, bedarbiui angliakasiui Robsonui gimė dukrelė, kuri teversia tik 1 svarą ir 12 uncijų. Ji maitinama brande, vandenimi ir pienu. Laikoma ji įvyniota į medvilnę (cotton wood).

X Kaltinėnų (Tauragės aps.) valsčiaus, viršaičio Petraičio suaus 6 kl. gimnazistas bekradamas vieną persidurė su šake. Gaila jauno vyruko nelaimingai žuvusio.

X Lanarkshire kasyklų savininkai nutarė nuo 1 rugsėjo anglių kainą pakelti 1/6 už toną. Vienok toji kaina busianti 3/4 pigesnė, negu prieš šešetą mėnesių.

X Rugsėjo 22 dieną Kaunan sugryžo iš atostogų, kurias perleido Palangoje, prezidentas Smetona. Geležinkelio stotini jo sutikti nuvyko diplomatinio korpuso atstovai, ministrai, aukštieji valdininkai, skautai ir tt.

X Vienoje Berlyno bažnyčioje vienu metu susituokė 130 jaunavedžių porų. Į bažnyčią ir aplink ją šio rečo reginio pažiūrėti susirinko keli tukstančiai žmonių.

KORESPONDENCIJOS.

Glasgow. Pirmadienį, 21 rugsėjo p-nia Bandžiuvienė padarė gražų atminimą už savo mirusį sunelį, a. a. Andriejų perėjais metais rugsėjo mėnesį. Ryto metu 8 val, 30 min. šv. Pranciškaus par. bažnyčioje už. a. a. Andriejų atlaikyta gedulingos šv. mišios, kurių išklausti ir būrelis lietuvių buvo susirinkusių.

Vakare 8 val. visi sukviesta pas p-nią Bandžiuvienę butan, kur susirinkusieji sukalbėjo gedulingą šv. Rožančių už mirusį jį sunelį, ir tų abiejų familijų mirusiųjų vėles. Paskiau po maldai susirinkusieji vaisingos šeiminkės p-nios Bandžiuvienės buvo pavaišinti skaniais ir apšciais pietumis.

Duok V. Dieve, kad ir tėti visi Glasgovo lietuviai katalikai šį kėlų ir gražų p-nios Bandžiuvienės parodytą pavyzdį pasekti galėtu.

Dalyvavęs.

H a m i l t o n, Teko nugirsti, kad Hamiltone mirė pavienis lietuvis Noreikis, jis buvo apie 60 metų amžiaus. Kilęs iš Pakursės, rodos, Žeimelio parapijos, Sergant jį keletą kartų aplankė kun. J. Petrauskis, Giminių Škotijoje nepaliko

A, a suteik jam, Viešpatie!

M, Paulavičienės metinės.

Rugpjūčio 24 d. sukako metai, kai mirė visų Shottso lietuvių mylima tautietė **Magdalena Paulavičienė**. Tam skaudžiam įvykiui paminėti jos vyras Jurgis Paulavičius 26 rugpjūčio užsakė Mossende ekzekviją, į kurias susirinko nemažas giminių ir pažįstamų būrelis. P. J. Paulavičius dėkoja kun. J. Petrauskui už ekzekvijos atlikimą, p. A. Bancevičiui, vargonininkui, ir p. J. Matulioniui už malonų patarnavimą, o taipogi visiems į ekzekviją atsilankiusiems.

D a r i a u s ir Girėno albumas.

Čikagiečių grupė rupinasi išleisti Dariaus ir Girėno albumą, jis apims visą skridimo istoriją, lakunų biografijas ir turės straipsnių, parašytų pačių žymiųjų Amerikos lakunų. Albumas išeis angliskai ir bus skiriamas pirmoj eilei Amerikos lietuviams.

Parduodamas Fish Restaurant geroje centralinėje vietoje 42 A. Paterson St. Glasgow, šaly. Paisley Road, Kaina nepaprastai prieinama. Savininkas Juozas Aidulis.

ATSKAITA,

Išeičių Draugo spaustuvės antro ketvirčio 1933 m (Balandžio, Gegužės, Birželio mėn)

Į e i g o s.

Iš agentų už „Iš. Dr.“	£25-12-0
Už planumeratas „Iš. Dr.“	1 16-0
Už kalendorius „Iš. Dr.“	1 0 0
Už skelbimus per „Iš. Dr.“	4 0
Atskiri darbai	5 8 6
Vakarų pelnas	9 6
Auka „Iš. Dr.“	2 6
	£34-12-6

Išlaidos.

Darbininkų algos	£20 10 0
Laikraščio ekspedicija	6 10 0
Darbininkei Insur štampos	2 5 11
Įvairios kelionės	1 5 10
Smulkių išlaidų	19 10
Nuoma spaustuves	5 5 0
Anglų kurui	2 6
Laikraščio popiera	3 14 7
Už elektrą	10 5
Raudono kryžiaus boksas	10 6
Taisyimas mašinos	14 9
Juodyla spaustuvei	15 6
Motherwell prie vakaro pridėta	8 6
	£43 12 10

Išlaidos viršijo įeigas per šiuos tris mėnesius £8 19 8

tat reikia pridėti iš pirmo ketvirčio likusio £22 14 8

1933, Pirmą lepos kasoje lieka £13 14 4

Knėjų vedėjas J. M.

P a j i e š k o j i m a s.

Aš Jonas Vasiliauskas iš Widnes pajieškau savo brolio vaikų Vinco ir Prano. Girdečiau, kad gyvena Škotijoje. Jie patys ar kas juos žino malonėkit pranešti šiuo adresu:

Mr. J. Vasiliauskas,
15 Water Street, Widnes,
Lancs. England.

ŠOKIS ŠOKIS!

Bellshill Darbininkų Sąjungos kuopa ir Moterų Draugijos skyrius penktadienį 8 rugšėjo Mossendo bažnytinėje svetainėje rengia šokių vakarą. Šokių pradžia 8 val. vak ir tęsis iki 2 val. 30 min. ryto. Apie 12 val. nakties šokėjams bus duota arbata ir gardžių užkandžių.

Įėjimo kaina visiems lygi—1/.

Bilietai bus platinami išanksto. Prašome bent viena diena juos aukščiau įsigyti, kad valdybai būtų lengviau viskas sutvarkyti. Iš kitų kolonijų atvykę lietuviai bilietus galės gauti prie durų.

Kviečiame kuoskaitylingiausią į mūsų vakarą apsilankyti, o mes pasistengsime visus patenkinti.

Valdyba,

Redakcijos antraštas:

76 Main Street,
Bellshill, Lanarkshire,

Glasgow Lietuvių laidotuvių reikalais prašomi kreipties į

M. McEvoy,

graborių ir laidotuvių rengėją

Vyriausias ofisas yra 256 Crown St.

Telefonas: South 1473.

Pagelbiniai ofisai yra šiose vietose:

681 Cathcart Rd., S2 Telef: Queens Park 1605

142 Stanley St., Kinning Park, Telef: South 1119.

Ofisai atdaryti dieną ir naktį

Patarnavimas kubus sąžiningas

JOSEPH POTTS IR U.

Hamilton Rd. Bellshill.

MOTORKARŲ SUOMOTOJŲ IR LAIDOTUVIŲ RENGĖJAS.

Laidotuvėms turiu motorkarų

arklinių mugė

Įstaigą atida, dieną ir naktį.

Parduoda ir taiso motorkarius

ir motorinius dviračius.

Visi darbai atliekami gerai

preinamomis kainomis.

Telefonas Bellshill 6.

GLASGOW LIETUVIAMS

JOHN HUGHES

Graborius ir laidotuvių

vedėjas.

Patarnauju laidotuvėse

kuopuikiausia reikale.

Prašau atsisaukti, o mano darbu

busite užganėdinti. Mano patarnavimas

visuomet sąžiningas ir nebrangus.

Mano įstaigoje galėsite susikalbėti

avo kalba, aš turiu lietuvių kuris visuom

patarnaus kuogeriausią.

Mano įsteigos.

118 CROWN STREET, ir

112 GARNGAD ROAD.

TELEFONAS SOUTH 1304

Je i t u r i t e L a i d o t u v i ų

ir jumis šiaip reikalinga auto

pasisamdyti kreipties

P. ir J. Sherry.

Jų įstaigos yra šiose vietose

178 Quarry St. Hamilton

45 Park St. Motherwell

Shieldmuir St. Cragneuk.

Mossend X. Mossend.

Prašome įstėmyti mūsų

staigų telefono numerius:

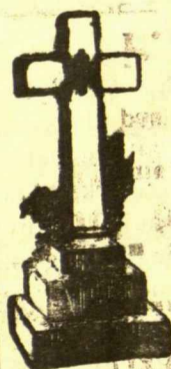
Hamilton 530, Motherwell 430

Cragneuko skyriui, Wishaw 2,

Mossendo skyriui, Bellshill 93.

JAMES KIRKLAND

PAMINKŲ DIRBĖJAS



Gražių stiprių ne
giomis kainomis

Įstaigos atdaros
adienio vakarai

Prašome įstėmyti
telefono numerius:

Bellshill 115

Motherwell 96

DIRBTUVIŲ ADRESAI

Airbles St. Motherwell

ir Bothwell Park Kapinėse.

Bellshill

Skyrius Airbles Kapinėse

LIETUVIŠKA KEPTUVE.

Senausia visam kotlande

Kepa Lietuvišką duoną

Kas tik reikalauja pristatom visur

Rašykite: "Varpas," Bakery

31 Calder Road.

Mossend Bellhill